
	<p style="text-align: center;"> МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ Кафедра економіки, менеджменту та комерційної діяльності СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ </p>	
---	---	---

Назва курсу	Основи біржової діяльності
Викладач	Горпинченко Ольга Володимирівна, кандидат економічних наук, ст. викладач кафедри економіки, менеджменту та комерційної діяльності
Контактний телефон	+30667958411
E-mail	77ov77@ukr.net
Обсяг та ознаки дисципліни	<p>Вибіркова дисципліна професійної підготовки, змістових модулів – 2.</p> <p>Форма контролю: залік</p> <p>Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120</p> <p>Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online).</p> <p>Мова викладання: українська</p>
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Ефективність засвоєння дисципліни підвищиться, якщо здобувач попередньо засвоїть курси «Основи підприємництва», «Основи менеджменту»

1. Мета і завдання дисципліни

Метою освоєння курсу є вивчення студентами теоретичних і прикладних підходів до формування у майбутнього фахівця теоретичних основ та практичних навиків з біржової діяльності та ефективного використання біржових операцій в своїй майбутній діяльності.

Завдання вивчення дисципліни:

- формування у студентів знань з організації біржової діяльності;
- набуття практичних навичок з: організації торгівлі на біржі товарами, цінними паперами, валютою; організації взаємовідносин з брокерськими конторами; використання біржової інформації для організації високоефективного виробництва та збуту сільськогосподарської продукції.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- сутність біржової діяльності;
- нормативно-правову базу та систему регулювання біржової діяльності;
- принципи організаційної діяльності бірж та механізм їх функціонування;
- особливості організації брокерської діяльності;
- технологію здійснення біржових операцій;
- економічний механізм біржової торгівлі.

вміти:

- вільно користуватись біржовою інформацією для здійснення біржових операцій;
- організовувати взаємовідносини підприємства з біржами та брокерськими конторами;
- організувати високоефективну реалізацію сільськогосподарської продукції використовуючи біржові механізми;
- здійснювати біржові операції для управління цінними ризиками;
- хеджування на біржових ринках для страхування фінансових ризиків, пов'язаних зі змінами цін при виробництві та реалізації продукції агропромислового комплексу.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральноросійському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркових навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність біржової діяльності. Еволюція біржової торгівлі та її значення в межах світового господарства

Тема 2. Державне регулювання біржової діяльності.

Тема 3. Особливості функціонування товарних бірж.

Тема 4. Ф'ючерсна біржа. Ф'ючерсний контракт і хеджування.

Тема 5. Фондова біржа та фондові операції.

Тема 6. Валютна біржа.

Тема 7. Аналіз валютного ринку.

5. Система оцінювання та вимоги

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимум 100 балів, у тому числі: перший рубіжний контроль – 50 балів, другий рубіжний контроль – 50 балів.

По поточному контролю здобувач може набрати бали за активність на лекційних та практичних заняттях, виявлення рівня підготовки здобувачів із зазначеної теми під час опитування, тестування, презентації індивідуальних завдань, вирішення практичних задач та кейсів.

Критерії оцінки заліку:

- «зараховано» – здобувач вищої освіти має стійкі знання про основні поняття дисципліни, може сформулювати взаємозв'язки між поняттями.

- «не зараховано» – здобувач вищої освіти має значні пропуски в знаннях, не може сформулювати взаємозв'язку між поняттями, що вивчаються в курсі, не має уявлення про більшість основних понять дисципліни, що вивчається. При виставленні загальної оцінки за залік враховуються результати навчальної роботи здобувача протягом семестру.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Рекомендована література

Основна

1. Балджи М. Д. Економіка та організація торгівлі: навчальний посібник. / М. Д. Балджи, В. О. Однолько. – Київ : ФОП Гуляєва В.М., 2021. – 344 с.
2. Біржова діяльність: навчальний посібник. / Хрущ Н. А., Іжевський П.Г., Безвух С.В. – Київ, 2019 : Видавничий дім «Кондор», 348 с.
3. Бозуленко О. Я. Організація торгівлі : навчальний посібник. Чернівці : ЧТЕІ КНТЕУ, 2021. – 240 с.
4. Ільчук М.М., Яворська В.О., Радько В.І. Організаційні засади здійснення біржових операцій на біржовому ринку. Інфраструктура ринку. 2021. №52. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2021/52_2021/6.pdf/.
5. Краус К.М. Електронна комерція та Інтернет-торгівля: навчально-методичний посібник. / К. М. Краус, Н. М. Краус, О. В. Манжура. – Київ: Аграр Медіа Груп, 2021. – 454 с.
6. Коваленко Ю. М. Економіка фінансового сектору : навчальний посібник / Ю. М. Коваленко. Ірпінь : Університет ДФС України, 2020. 402с.
7. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність [Текст] : підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. – Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. – 572 с.
8. Плетос С. В. Підприємницька діяльність: конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2021. – 121 с.
9. Приходько Д. О. Основи біржової діяльності : підручник / Д. О. Приходько. – Харків : ФОП Бровін О.В., 2021. – 280 с.
10. Розвиток біржового ринку в умовах глобалізації/ М.О.Солодкий, В.О.Яворська, А.С. Кравченко. Київ: ЦП Компринт, 2016. 356с.
11. Семенова Д.О. Аналіз сучасного стану та тенденції розвитку світового біржового ринку. Економіка і управління. 2021. № 4(92). С.59-67
12. Солодкий М.О. Біржова торгівля на товарних ринках: навчальний посібник / М.О. Солодкий, м.М. Ільчук. –К.: Редакційно – видавничий відділ НУБіп України, 2023. – 588 с.
13. Солодкий М.О., Яворська В.О. Міжнародні біржові ринки: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів / за ред. М.О. Солодкого Київ: Компринт, 2019. 520 с.
14. Сохацька О.М. Сучасні тенденції розвитку світових ф'ючерсних ринків: уроки для України. Журнал європейської економіки. 2018. Вип. 2, Т. 1. С. 185–211.
15. Фінансовий ринок : підручник : у 2-х т. Т1. / Коваленко Ю. М., Ковернінська Ю. В., Онишко С. В., Кужелев М. О. та ін. ; кер. авт. кол. і наук. ред. Ю. М. Коваленко. Ірпінь : Університет ДФС України, 2018. 442с
16. Яворська В.О. Аналіз торгівлі деривативними контрактами на міжнародних біржах. Інфраструктура ринку. 2022. № 68. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/68-2022>.

17. John Hull. Options, Futures and Other Derivative Securities. 9-edition New Jersey, University of Toronto, Prentice Hall, Englewood Cliffs, 2019. 852p.

18. Oksana Krupa, Volodymyr Krupa, Iryna Dydiv, Olha Horpynchenko, Snizhana Kovalenko. Economic Consequences of the Impact of War on Labor Resources and Tourism in Terms of Ensuring Economic Security. IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security, VOL.22 No.7, July 2022 P.117-122 http://ijcsns.org/07_book/202207/20220715.pdf

19. Emiliya Ohar, Olena Karpil, Nataliia Mykhailyk, Olha Horpynchenko, Andriy Lynda (2022) The Use of Digital Marketing Tools for the Transformation of Brand Communications in the Modern Conditions of the Advertising Business. IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security. Vol. 22 No. 11 pp. 733-738. http://paper.ijcsns.org/07_book/202211/202211102.pdf

20. Semenova D., Myroshnychenko G. Analytical review of the stock market of Ukraine. Економіка та суспільство. 2022. No 42. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1655>

Додаткова

1. Денисенко М.П., Панченко В.А., Шапоренко О.І., Федорак В.І. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства : навч. посіб. Київ : Кондор, 2020. 384 с

2. Міжнародний фондовий ринок: навч. посіб.-практикум / [О.Є.Кузьмін та ін.]. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2015. 334 с.

3. Сотник І.М., Таранюк Л.М. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність : підручник. Суми : Університетська книга, 2019. 572 с.

4. Яворська В.О. Механізм хеджування на біржовому товарному ринку. Приазовський економічний вісник. 2019. Випуск № 3(14)URL: <http://www.pev.kpu.zp.ua/vypusk-3-14>.

5. Яворська В.О., Солодкий М.О. Біржовий ринок в умовах глобалізації: стан та перспективи розвитку. Інфраструктура ринку. 2019. Випуск № 31. URL: <http://www.market-infr.od.ua/31-2019>.

6. Яворська В.О., Грінченко В., Листопад В. Розвиток міжнародних біржових ринків. Східна Європа. Економіка, бізнес та управління. Випуск № 6(23). URL: <http://www.easterneurope-ebm.in.ua/index.php/2019>.

7. Фондовий ринок в Україні / Дегтярьова Н.В., Леонов Д.А., Січевлюк В.А. та ін. Київ.: УІРФР, 2015. 600 с.

Інформаційні ресурси

1. Аграрна біржа - agrex.gov.ua
2. Асоціація «Біржові та електронні майданчики» - aeaer.com.ua
3. Асоціація «Українські фондові торговці» - aust.com.ua
4. Блог компанії RockInvest. Навчання інвестуванню на фондових біржах США - <http://rockinvest.com.ua/blog>.
5. Київська міжнародна фондова біржа - kise.com.ua
6. Моніторинг біржового ринку (журнал) - memjournal.agrex.gov.ua.
7. Національний депозитарій України - csd.ua.

8. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку - nssmc.gov.ua
9. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг - dfp.gov.ua
10. Придніпровська фондова біржа - pse.com.ua
11. Розрахунковий центр з обслуговування договорів на фінансових ринках - ausd.com.ua
12. Східно-Європейська фондова біржа - eese.com.ua
13. Українська асоціація інвестиційного бізнесу - uaib.com.ua
14. Українська біржа - ux.ua
15. Українська міжбанківська валютна біржа - uice.com.ua
16. Українська міжнародна фондова біржа - uise.com.ua
17. Українська фондова біржа - ukrse.com.ua
18. Фондова біржа «ІННЕКС» - innex-group.com
19. Фондова біржа «Перспектива» - fbr.com.ua
20. Фондова біржа ПФТС - pfts.com

Затверджено за засіданні кафедри «ЕМКД» №1 від «28» серпня 2023 р.